

Կը պարունակէ «ՓԱՐՈՍ» թէքըրամներու վրայ երգուած
հայերէն եւ արեւելեան ժողովրդական երգերը :

ԳԻՆՆ

10 ՍԷՆՏ

891.99-192

Կ-28

ԹԻԻ 501 ԿԸԼՈՐԻԿ ՄԱՆԶԸ

Սարէն կը փչէ հովը,
կը տառապիմ իրմովը.
Միայն մէ՛կ անգամ տեսայ
հեղխ մնաց իր հովը:

Ա՛խ այդ կըլորիկ մանչը
Անունն չեմ գիտեր ինչ է.
Կայներ է սա անկիւնը,
Աչքով ունեմ կը կանչէ:

Աղուոր տղայ սագ ունիս
Ոսկի քելէ մագ ունիս
Սագիդ քելիքուն մէջէն
Աղջիկներուն նագ ունիս:

Ա՛խ այդ կըլորիկ մանչը, *ԼԵՆ.*

ԹԻԻ 501 ՀԱՍԱԿԳ ԲԱՐՁՐ

Հասակըդ բարձրը,
Համբոյրդ քաղցրը,
Այս աշխարհի մէջ
Գին չունիս՝ աղջիկ:

Տէ ֆալէ՛, ֆալէ՛, ֆալէ՛,
Տէ ֆալէ՛, ֆալէ՛, ֆալէ՛,
Աղուորիկ աղջիկ սիրտըս մի՛ հաներ
Անուշիկ աղջիկ հոգիս մի՛ հաներ:

Յօճիքդ՝ կամար,
Կուրծիդ է մարմար,
Ի՛նչ սիրուն աչքեր
Դուն ունիս աղջիկ:

Տէ ֆալէ, ֆալէ՛, ֆալէ՛, *ԼԵՆ.*

Ամէն օր առտուն,
Երեսով ժպտուն,
Բարեւ կուտաս դուն,
Անմամ աղջիկ:

Տէ ֆալէ, ֆալէ՛, ֆալէ՛, *ԼԵՆ.*

ԹԻԻ 502 ԿԱՄԱՌՈՐ ԶԻՆՈՒՈՐ

Կամուր զինուոր դու ես,
Վէրքիս Բալասան դուն ես,
Ամէն գիշեր քեզ կ'երազեմ,
Սրտիս հատորը դուն ես:

Ես ըլլամ, ես ըլլամ,
Քու տատրակդ ես ըլլամ,
Աստուծմէն մէկ մուրաւ կ'ուզեմ,
Նամամդ ես ըլլամ:

Կը ֆայիս զինուորի պէս,
Կեցումսդ սպայի պէս.
Չես կարող գտնել աղջիկ մը
Որ քեզ սիրէ ինձի պէս:

Ես ըլլամ, ես ըլլամ,
Քու տատրակդ ես ըլլամ,
Եկեղեցին՝ ներմակ ֆոգով,
Քուդ կանգնած ես ըլլամ:

ԹԻԻ 502 ՈՒՅ ՃԱՆՆԼՄ

Երբոր ծագի արեւը,
Քեզի դրկեմ բարեւը,
Իմամամ դու իմ հարն ես,
Առնեմ տամիմ քեզ սարեր:

Ույ քանքմ, քանքմ, քանքմ,
Ույ քանքմ, քանքմ, քանքմ,
Իմամամ դու իմ հարն ես
Առնեմ տամիմ քեզ սարեր: (*ԿԲԿ.*)

Ծառին վրայ նուէ կ'ըլլայ,
Պաչ մը տա նէ ի՛նչ կ'ըլլայ.
Պիտի տա նէ կիմա տուր
Վաղուան մնայ ուէ կ'ըլլայ:
Ույ քանքմ, քանքմ... *Եւայլն:*

ԹԻԻ 503 ԽԱԼ ԸԼԼԱՄ

Մեր սարը շատ բարձր է,
Սիրած հարըս քաղցրը է.
Երբամ մօրդը հարցունեմ,
Թէ որ չիտայ փախցունեմ:

Խալ ըլլիմ, խալ ըլլիմ,
Տօշոյ վրայ խալ ըլլիմ.
Չով գիշեր տօշոյ պաչեմ,
Ես քու սիրած հարն ըլլիմ:

Հայ աղջիկ սառ մասս,
Ծամբերիդ ծայրը խասս.
Թէդ արա քուտըդ պաչեմ,
Դուն գնա մօրդդ սաս:

Խալ ըլլիմ, *Եւայլն:*

ԹԻԻ 503 ՔԵՆՈՒԻՆ ԵՐԳԸ

Չարորդ գունդի կրամանատար ֆա՛յ
Քե՛նի,
Ինդ արի եւ գարծերդ միւս բարի.
Մրտանալիկ լուրդ առինք ցաւալի,
Քաչաց ֆայի փէղա, Քե՛նի պանծալի:

Սլացէք կռուկներ դէպի Հայաստան:
Թող լոնն սոխակներ, ա՛լ չը նըլվըլան,
Լուր տարածեցէք դուք ալ բոլոր Հայու-
քե՛ան.
Հայոց պատուան Քե՛նին իջաւ գերեզման:

Ամէն տեղ դու վազում էիր օգնութեան,
Քեզ ազդում չէր ո՛չ քուր, ո՛չ սուր, ո՛չ
գնդակ,
Երգէ մեծնաս, երգէ յաւէտ Հայ տղայ,
Ես դու եղիր ֆայ Քե՛նիին միւս վրայ:

ԹԻԻ 504 ԿԱՄԱՌՈՐ Է ԻՄ ԵԱՐԸՍ

Վարդի քուփեր քոզ քունին
Քո հիւրընկալ արի մօտ,
Սոխակները նոցա մէջ
Երգեն մինչեւ ցաւաւօտ:

Իմ հարըս, գնաց չեկաւ իմ հարըս.
Ո՛ւր է, ո՛ւր է... իմ հարըս
Իմ հարըս, կամուր է իմ հարըս:

Գիշեր էր Ելայ բակը,
Կորուսի սրտիս ակը.
Վախճամ որ ձեռքէս քուի
Հայաստանի սոխակը:
Ո՛ւր է, ո՛ւր է իմ հարըս *ԼԵՆ.*

Երագիս մէջ գայն տեսայ,
Համբուրեցի ու լացայ.
Ո՛հ, ի՛նչ ցաւալի խարկամք
Երբոր քունէս արքընցայ:
Ո՛ւր է, ո՛ւր է իմ հարըս *ԼԵՆ.*

ԹԻԻ 504 ԶԻՆԱՐԻ ԵԱՐՍ ԱՂԶԻԿ

Չեռֆիդ մէջ քնար
Կ'երգես դայկահար
Ինձի սիրահար

Չինարի հարըս աղջիկ, (*ԿԲԿ.*)
Քալէ ինձի դուն մօտիկ (*ԿԲԿ.*)
Համբոյրներով անուշիկ.
Աչքերուդ մէջ կը ցոլանայ
Այրած սիրտս աղջիկ:

Աչքերդ բացիր
Ինձի ժպտեցար
Սիրտս լսիցեցիր:
Սիրուիս պայծառ
Դու ինձ խոստացար
Քայց ուրիշին եղար:

24.04 - 2011

Կրքուքիւնդ աւարտեցիր,
Գրքերդ առած տուն գացիր,
Մեր մանկական օրերուն,
Ծնած սէրը յիւեցիր:

Քայլէ, քայլէ, քայլէ, քայլէ իմ սիրական,
Երգէ ինձի սէրդ քաղցրիկ դիւքական:
Քայլէ, քայլէ, քայլէ, քայլէ իմ սիրական,
Ձերքիս քնարը կը քրքրայ լայական:

Պատուհանէդ կը նայիս,
Որ ինձ տեսնես չ'հալիս,
Արտասուքներդ կը տեղան,
Անճրեւի պէս իմ գլխիս:

Քայլէ, քայլէ, քայլէ, քայլէ իմ սիրական,
Երգէ ինձի սէրդ քաղցրիկ դիւքական:
Քայլէ, քայլէ, քայլէ, քայլէ իմ սիրական,
Ձերքիս քնարը կը քրքրայ լայական:

ԹԻԻ 520 ՎԱՐԳԱՆՈՒՇ

Գիւղդ է սարին վրայ,
Տունդ է ժայռին վրայ,
Ես քեզի համբարեցի,
Ձուրին կուժը ուսիդ վրայ:
Ո՛հ... վարդանուշ,
Քո քաղցր պաշտ անուշ,
Այդ քո պատիկ բերնիդ մէջ,
Պիտի դնեմ շաքար նուշ:
Յոնքերդ կամարի պէս,
Աչերդ նէյրամի պէս,
Աչերուդ մէջ սէրն անհուն,
Կը կրակեն շանքի պէս:
Ո՛հ... վարդանուշ,
Քո քաղցր պաշտ անուշ,
Այդ քո պատիկ բերնիդ մէջ,
Պիտի դնեմ շաքար նուշ:

ՇԱՀՄԱՐԱՆ

Որքատունկիս միւղերը,
Կախուեր է պատուհանէս,
Աղջիկ հագար նագերով,
Ինչու հոգիս կը հանես:

Մագեր ունիս Եւստարան,
Աչեր ունիս քրնդ նէյրան,
Շամամներդ կը դողան,
Ձիս կը տանին գիրկ մահուան:

Կարմիր քուրդ մէկ պաշիկ,
Տուր ինձի աղուր աղջիկ,
Եկուր ինձի չէ մ'ըսեր,
Ես մարդու քան չեմ ըսեր:

Սիրականիս վերարկուն,
Երեսին պէս կարմիր է,
Ամուսնանալ յոնորեցի,
Սիրար կ'ուզէ նազ կ'ընէ:

ԹԻԻ 520 ԱԵ ԱՆՈՒՇ

Երբ որ ծագի իմ վրայ,
Սիրուդ արեւը պայծառ,
Հանգչի ծունկերուդ վրայ,
Այրած սիրտս դալիսհար:
Այս անուշ, անուշ, անուշ,
Թագուհիներուն մէջ նմուշ,
Խմցուր ինձ գինիդ անուշ,
Համբարեմ քուրդ քնուշ:
Սիրուհի ես գեղանի,
Կապուտ երկնից մէջ ծայուն,
Նման ես դու կոկոնի,
Թուփերու մէջ վարդազոյն:
Այս անուշ, անուշ, անուշ,
Թագուհիներուն մէջ նմուշ,
Խմցուր ինձ գինիդ անուշ,
Համբարեմ ծոցդ քնուշ:

Աղուր երեսդ խեղա առեր է,
Մրմա քել մագերդ սիրտս այրեր է,
Սեւ կամար ունեւրդ հոգիս մարեր է:

Թեւամուն մտեցար, ինձմէ հեռացար
Խօսք մը տուեր էիր, խօսքդ ալ դարձար
Դու իմ երախտիս ինչպէ՞ս մտացար
Անգուր ես եղեր, ապերախտ աղջիկ:

Ըրածներուդ պէս գտնէս, մաւեցուցիր գիս
Այնչափ աղաչեցի, դու մերժեցիր գիս,
Խնդրեմ այսուհետեւ չըլլայ մերժես գիս,
Խղճացիր ինձի, սիրունիկ աղջիկ:

ԹԻԻ 543 ԱՌԱԻՕՏՈՒՆ Կ'ԵԼԼԵՍ

Առաւօտուն կ'ելլես պազ պազ հովերուն,
Պիւլպիւլ չտար գարնիր ձագուս վարդի
քուփերուն,

Որը վարդին կ'առնէ, որը հովերուն,
Եկուր աղուր աղջիկ, հոգիս, հարս եղիր
ինձի,
Եագուտ, գմբուտ աղջիկ, հոգիս, հարս
եղիր ինձի:

Առաւօտուն կ'ելլես երեսդ լըւա,
Մետախէ մագերուդ ետ'րս, տուած ես
հինայ,

Այդ կարմիր քուրդերդ համբարդ մը հիմա
Եկուր աղուր աղջիկ, հոգիս հարս եղիր
մեզի,
Եագուտ, գմբուտ աղջիկ, հոգիս հարս ե-
ղիր մեզի:

Խատիփէ քազմոց չունիմ
Գրպանս տասնոց չունիմ
Քեզմէ գատ եար, հաւատա՛,
Ուրիշին հետ գործ չունիմ:
Աղուրս, սիրունս, ա՛խ աղջիկ սիրտս կը
վառի

Աման Աստուած հոգիս կը վառի:

Սէվտան ախ-վախին տակը,
Համբ խայտախին տակը
Ես քեզ գաղտուկ սիրեցի,
Վարը օճախին տակը:

Աղուրս, սիրունս (ԿՐԿ.)

Աղջիկ եկուր մեր օտան
Մենք ենք եղեր պոյ փիտան,
Ես քեզ քաղտուկ սիրեցի,
Ինչու հանեցիր մէշտան:

Աղուրս, սիրունս (ԿՐԿ.)

ԹԻԻ 543 ՍՐՄԱ ԹԵՂ ՄԱԶԵՐԴ

Աղջիկ քեզ բերեր եմ փիլ տիւր սամար,
Մրմա քել մագերդ հիւսուած է մանր,
Սէլվի պոյիդ վրայ հագուստներ ծանր,
Մի լար, աղուր աղջիկ, աչքերդ կ'արբի,
Քեզ հարս տանողին ալ տմակը կայրի:
Աղջիկ մըն ալ կը տանին այով ու լայով,
Մագերն ալ են հիւսեր սրմայի քելով,
Գլուխն ալ են ծածկեր լաւորի շալով,
Մի՛ լար, աղուր աղջիկ, եար եղիր ինձի,
Այրած սիրտըս մարդդ, եար եղիր ինձի:

ԱՂԶԻԿ

Ուրիշին փառքն ի՞նչ անեմ,
Ոսկի գոհարն ի՞նչ անեմ,
Թող իմ սիրահը ինձ տան
Մալ ու միւլքը ինչ անեմ:
Կարմիր բուռներով աղջիկ,
Կամար ունեւերով աղջիկ,
Դու ինձ համբոյր խոստացար;
Ինչո՞ւ չես տար չար աղջիկ:
Պըլպուլ եմ վարդ մը կ'ուզեմ,
Իմ սիրած եարս կ'ուզեմ,
Թէեւ վարդեր չեն բացուած,
Ես գիրկդ հանգչի կ'ուզեմ:
Կամար ունեւերով աղջիկ, *հւայլն*:
Արխալուխ կարեր եմ,
Ոսկի կոնակ շարեր եմ,
Քնացիր, հոգ մի ընեք,
Ես սիրածս առեր եմ:
Կամար ունեւերով աղջիկ, *հւայլն*:

Թիի 549 ՓԵՍԱՆ ԶՕՔԱՆԶԻՆ

ՔՈՎԸ

Դռան լախլախին բովը,
Փեսան գոհանչին բովը,
Հիմակուան աղջիկները
Նեանածներուն բովը:
Եսալ ըլլամ, բու տատրակդ ես ըլլամ,
Եկեղեցիին ներմակ կողբով, բովդ
կայնողը ես ըլլամ:
Մայրիկ մանկ մանածըդ,
Գնա քաղէ ցանածըդ,
Պապըս հարսնիք է բաներ,
Զեմ քանչնար նեանածըս:
Եսալ ըլլամ... *հւայլն*:
Պաղ ի՞նչ է, պաղչէն ի՞նչ է,
Փետայ բու Սէվտառ ի՞նչ է,
ժամուն դուռը պայիր է,
Մէջտեղըն ալ չայիր է:
Եսալ ըլլամ... *հւայլն*:

Աման տօգտօր, նանդ սիրեմ տօտօր,
Տարտերուս մի դարման աման Աստուած
Զեմէս կ'երբայ քօմկրուիկ պզտիկ եարս
Ենդրեմ տօտօր մի դարման:

Քաղեր եմ ծիրան, աման Աստուած,
Պարտեգիս վարդն է անփուռ,
Փունջ կապեմ եարիս տանիմ,
Պաչ ընեմ իր կարմիր բուռ:

Կարմիր գօտին քէտեցու, աման Աստուած
Պաչիկներդ մէգեցու,
Ես բու մօրդ եմ հարսնու,
Դուն իմ մօրս փեսացու:

Թիի 549 ԱՐՏԷՄԻՍ ԳՆԱՅ

ՔԺԻՇԿԻՆ

Արտէմիս գնաց բժիշկին
Ըսաւ սիրտի ցաւ ունիմ,
Բժիշկը պատասխանեց,
Սիրահարուքեան ցաւ է:
Ուր օրէնքին առտուան ուրին
Պէննիրէն տեսայ հոգիս խուրին,
Մագըրը քափած մալի պուլուգով,
Պանանեց կ'ուտէր, նագով ու տիգով:
Արտէմիս Պոլիսէն շոգեմաւ նստաւ,
Կիւնէմալ նաւով Ամերիկա եկաւ,
Բարլախ տէլի խանը մը տեսաւ չտեսաւ
Խոլքուխը գարնելով բովերուս փախաւ:
Ըսի ու դողալով
Ու եայլայ ըրի-
Երկունցունելով ձնաքին մէջ դրեր
Հօտը նամակըս գոր որ մը առաջ,
Հագրած էլի գարթով մը կանաչ:
Արտեմիս մէյ մը գէ- գէ- նայեցաւ,
Նամակըս առաւ պարուն գլխու ցաւ-
Ուզածըդ ինչ է բսաւ ու նայիս
Բապունը հանեց գարկաւ խափայիս:
Զատը մը ունիմ կանանչ է,
Մէջի մարդը նանաչ է:

Քօնեակ խմելը լաւ բան չէ,
Ըռախի խմէ խաղ կանչէ:
Քա, ոտքդ պագնեմ Փառանձեմ,
Պոլսէն հոս եկած եմ ինչ խաղ կերած
եմ

Սա գեղեցիկ Ամերիկայէն,
Պողչաս ծողվեմ դուրս ելլեմ:
Ետէ Բուրիկներ ահա,
Ես ձեզի եղայ նօմերայ,
Ինձի պէս պանկայի պուք հարցունողները
Հէմ ալ կ'ըլլայ մասխարայ:

Թիի 550 ՀԱՐՍԻՆ ՏՈՒԻՆ

Հարսին տուին իրէք փխտան,
Կեսուրին ալ եսգմայ,
Հայրիկան ալ ետղը փէս մը,
Բիւսիւլ չունեմայ:
Հարսին տուին աղար ձի մը,
Կեսուրին ալ ջորի,
Հայրիկան ալ քոփալ էս մը,
Պոչիկ չունեմայ:
Հարսին տուին կայու փոքին,
Կեսուրին ալ փապուն,
Աներոջն ալ գոյգ մը չարուխ,
Կապիչ չունեմայ:
Հարսին տուին օքօմայիլ,
Մայրիկանը ալ բայքօն,
Հայրիկանը ալ առապա մը,
Թէէր չունեմայ:

Թիի 551 ԻՐԻՆԻ ԱՐԾԻԻ

Իրբի արծիւ առառնում ես լեռ ու ժայռ,
Թնդացնում ես երկինք գետին տեճալառ,
Վեհ անուկ պիտի յիւտի դարէ դար,
Հսկայ լեռնիք էք ապաստան Անդրանիկ:
Թեմալիներ երբ լսեմ քա անուր,
Օձերի պէս կը սողան իրենց բոյնը-
Նրակներին ազնիւ քաջի արիւնը,
Զի ցամաքի մինչ յաւիտեան Անդրանիկ:
Հայաստանի տոխակները էք համար,
Թող դայլային զիւր ցորեկ անդադար
Անյադը մրնուս, դու քաջ կռուի սիրահար,
Հայրենիքի տէր ու պաշտպան Անդրանիկ:

ՀԻՄԱ ԿՈՒԶԵՄ»

Եկայ եկայ եարիս մօտ,
Նրա պաչին եմ կարօտ,
Սիրունիկ սիրունիկ աղջիկ ես,
Մեղրի պէս մեղրի պէս քաղցրիկ ես:
Ոսկի կիւզիկ կը դնեմ,
Իրէք մէտիլ կը կապեմ,
Սիրահարըս տեսնամ նէ
Մէկ նայածեմ կը վառիմ:
Ես օր Տէրտէր պիտի կանչեմ,
Էլ չեմ կարող սպասիլ,
Կ'ուզեմ ես կ'ուզեմ ես կարգուիլ,
Անուշիկ անուշիկ կնիկ աննիլ,
Երբ էք կանչեմ քաղաւի նան,
Դու ձայն կուտաս Պողոս նան,
Ուրիշը ուրիշը չի սիրես,
Յետոյ ինձմէ ծեծ կուտես:

Թիի 551 ՎԵՐԿԵՐՈՎ ԼԻ

Վերկերով լի ջան փետայ եմ,
Թափառական տուն չունիմ,
Եարիս փոխան զէնքս եմ գրկելի,
Մի տեղ հանգիստ տուն չունիմ:
Արիւնտ երկիր, սուգ ու շիւան
Ինձ դուրս կանչեց փակ կեանքից,
Տանջուած հայրենիքի սէրը
Զը վայեցուց ըլտանգից:
Սասնոյ լեռներ Գողգոթայ են,
Շատ բարձր են յիստ դըժուար,
Կեանքի խաչը ես շալակած
Այնտեղ տարի շատ յօժար:
Ես կոչուեցայ ջան փետայի,
Սկզբունքս սուրը մնայ,
Թող իմ արեան կարիւններով
Հայ զինուորը գորանայ:

748 Հ 163

Օղյան պանս գար կէրիր,
Մարխամայա սար կէրիր.
Էյեր մարխաման եօգաս,
Զիլիֆիմէ սար կէրիր:
Պիր գարագաւ էամեր օղյան,
Պիր ալակէօգ էամեր օղյան
Վուր սինէմէ խանչեր օղյան,
Վուր սինէմէ ղեվօլ օղյան:
Տիարպէֆիր տուգտ տիր,
Գրգ զիլիֆիմ եուգտ տիր.
Օն իֆի կելիմ սելտիմ,
Եինէ կէօյնիւմ սէնտ տիր:

Իլքիյարբմ կիրտի էլտէն,
Կէօրիմնէ կէօզեր սէնի,
Ագատ էյլէ էյ կիւզելիմ,
Սելվերիմ զայէրլէ սէնի:
Տինլէ սէօզիւմ աղյաքմա պէնի,
Նար իլէ եագտըն սինէմի,
Պիր միրվէքեանըն մէ գատեր,
Սելվերիմ զայէրլէ սէնի:

ԹԻԻ 526 ԱՄԱՆ ՄԻՆՕՇ

Ան սույա կիտեր քավեանար, կինէ կիրտի ագեամլար.
Օ պէնիմ նագու եարիմ ներէլէրտէ ագեամլար,
Աման մինօւ մինօւ, նանըմ մինօւ մինօւ.
Շէֆեր մինօւ մինօւ, չափկըն մինօւ մինօւ:
Ան քիւֆէնկ իչի սաչմալը, գափունըրը աչմալը.
Մինօւ աննէն վերմէգտէ սէնի ալըպ գաչմալը:
Աման մինօւ, մինօւ, նանըմ մինօւ մինօւ. *եւայլն*:
Ան գաւերմա պագ գաւերմա, ահ սու մէ եափսըն եանմըւ,
Մելվիւմ սապըրլար վերսին եարիմտէն աչըրլմըւ:
Աման մինօւ, մինօւ, նանըմ մինօւ մինօւ. *եւայլն*:

ԹԻԻ 529 ՔԵՍԻ ՊԱՂԱՐԸ

Քէսի պաղլարընտա պիր քօփ կիւլիւմ վար.
Հէյ Ալլահտան գօրգմագ սանս պանս էօլիւմ վար:
Էօլիւմ վար տէ շու կէննիֆտէ գուլում վար.
Աքմա զարիպ աննէմ աքմա շու տաղլարըն արտըն.
Քիսէլէր եանմասըն անամ եանսըն տէրտիմէ.
Շէֆերմիսին ահ, եավրում, գայմագ մըսըն վայ:
Ներտիվէնտէն դըֆըր մըֆըր ինէրֆէն.
Սաչլարը պօյնումս տօյանըյօր սելվէրֆէն.
Ույումուտում ագ կէրտանտան էօփէրֆէն.
Էօրքիւմ փէննիքէյի աման էօքմէսին եէլլէր,
Պայկըն օյտուղումը աման տույմասըն էլլէր.
Շէֆերմիսին ահ եավրում, գայմագմըսըն վայ:

Ետօրի տիլպեր ետօրի, սաչընսարիւնսին,
Աչ պէյագ կէօսիննի, սինէն կէօրիւնսին. վայ վայ վայ:
Էվվէլ պէնիմ խտին շիւտի ֆիւննսին.
Տիւմ կէնէ կէօրտիլիւմ եար սէն տէյիլսին. վայ վայ վայ:
Ամալարտա իւզիւմ, եօսմալարտա կէօզիւմ,
Պիրագ տանա պէօյիւրտէմ չափկընըգտա կէօզիւմ:
Ետօրի տիլպեր ետօրի, էօմրիւմիւմ վարի.
Էրիտի գալմատը տաղլարըն գարը. վայ վայ վայ:
Լեամ էլիֆ օյմուս սէնիմ գաւարըն.
Միւրի սէլմար կիտիւ պու կիտիւ եար, վայ վայ վայ:
Ամալարտա իւզիւմ, եօսմալարտա կէօզիւմ, *եւայլն*:

ԹԻԻ 531 ՆԵՏԵՆ ԿԵԼՏԻՄ ԱՄԷՐԻԳԱՅԱ

Նտէն կէլտիւմ Ամերիգայա, քուքուլտըմ գալտըմ ալարայ,
Շիւտի պին էրրէ փիւսմանըմ, ֆագաք կէչտի, ահ մէ՛ չարէ,
Ա՛հ կէլմէգ օյալտըմ, կէօրմէգ օյալտըմ,
Թէֆ սէնի շիրին Ամերիգա, կէօրմէգ օյալտըմ, կէլմէգ օյալտըմ,

Պանտըրմանըն գուս տէնիզի, կէմիլէրի տիզի տիզի,
Մերիամէքսիզ ինսաֆըն եօզ մը, միչիւն մանգուն էրտին պիզի,
Ահ գաչմագ օյալտըմ, ահ անմագ օյալտըմ,
Թէֆ սէնտէն ճիվէլի Պանտըրմա ալմագ օյալտըմ ֆաչմագ օյալտըմ:

ԹԻԻ 532 ԹՈՒՐՆԱՄ — ՈՒՇԱԳ ՔԱՆԹՕ

Թուրնամ ներէտէն կէլիյօր, ալը Մարաւտան.
Գանաւայարը ըլլանմը եաղմուրտան եաւտան. քուրնամ, քուրնամ, քուրնամ:
Սէն ներէլիսին քուրնամ պէն պուրալարտա տուրմամ,
Կիտերիսէմ կէլմէմ, սարարսամ սօլմամ:
Սօզուգ սուլար օյալըմ, գրգ տէքսինէ տօլալըմ,
Գրգ Ալլահըն սելվէրսէն նեանըն պէն օյալըմ:
Սէն ներէլիսին քուրնամ պէն պուրալարտա տուրմամ, *եւայլն*:
Գարփուզ ֆէստիւմ գան կիպի, գրգըն կէօյնիւ վար կիպի,
Աչտըմ պագտըմ եօրկանը, քագէ եալմը գար կիպի:
Սէն ներէլիսին քուրնամ պէն պուրալարտա տուրմամ, *եւայլն*:

ԹԻԻ 532 ՍԵՅԵԼԷԹՄԷ ՊԵՆԻ — ՈՒՇԱԳ ՇԱՐԳԸ

Սէօյէրմէ պէնի տէրտիւմ պէօյիւմ տիր
Իւմիտիւմ ագմ չօգտան սէօնիւֆ տիր.
Հայաքըմ պանս պիր գօնա եիւֆ տիր:
Կիւլէն պաղընտա պիւլպիլլէր էօքէր,
Պու անը պանս էօյիւմտէն պէքէր:
Ազ քիւնս իմիւ կէօրտիւմ ինանտըմ.
Մուսապէք պագի գալմագ սանտըմ.
Պէյնուտէ երէ արէէ եանտըմ:

ԹԻՒ 533 ԳԱՇԼԱՐԸ ԻՆՃԷ ԻՆՃԷ — ՆԵՎԱ ՔԱՆԹՕ

Գաւարը իննէ իննէ, Էօլիւրիւմ կէօրմէյիճնէ,
Սէնի պանա վերմէյլեր տիււմէնէյեր Էօլմէյիճնէ,
Մէնտիլիւմ տալտա գալտը, կէօլլերիւմ Էօլտա գալտը,
Երգըլսըն մէյիանէլէր, սերիւտըմ, ներտէ գալտը:

ԹԻՒ 533 ՕՂԼԱՆ ՏԷՕՆԷ ՏԷՕՆԷ — ՈՒՇԱԳ ՔԱՆԹՕ

Սու քէտսիսի էլիճնէ կիւլիւքանտան կէլիյօր,
Ալմը Էարի գօյնուան; կէրտանընտան Էօփիւյօր.
Օղլան տէօնէ ահ տէօնէ տէօնէ, կէլի^ն մի օլտըն կիճնէ.
Կէլիճ օլտըրըն կիճնէ օյնատըն տէօնէ տէօնէ:
Սու կէլիլը աւմագ իսքէր, ալ Էանաֆ Էաւմագ իսքէր,
Շու պէնիւմ կարիպ կէօյնիւմ Էարէ գալուււմագ իսքէր:

ԹԻՒ 534 ՀԻՒԶԱՄ ՔԱՆԹՕ — ԱՆՆԷ ՊԷՆԻ ԷՎԼԷՆՏԻՐ

Աննէ պէնի էլլէնտիլը կիւլտիւրէնէֆտէն կիւլտիւր,
Պիր պէլ պէնի իսքէյօր, Էա վէր Էա պէնի Էօլտիւր.
Հայտէ հայտէ էլլէնէլիւմ գէվզ ու սէֆա Էտէլիւմ,
Սքամտօլա կիտէլիւմ, պալօլտը կէգէլիւմ.
Աննէ Էաւըմ օն Էէտի, ազլըմ պաւըմա կէլտի,
Տօգքօր գարարը վէրտի, գըզըմ սէն էվլէն տէտի.
Հայտէ հայտէ էլլէնէլիւմ, գէվզ ու սէֆա Էտէլիւմ,
Քարասիա կիտէլիւմ, չապուզ տիւյիւն Էտէլիւմ:

ԹԻՒ 534 ՀԻՒԶԱՄ ԳԱՆԹՕ — ԷԼ ԱՄԱՆ

Շլ աւան գաւը Բէւան, Էանտըմ ալլաքըմ, ահ ահ, Էէքիւ Էալիւմէ,
Գէնիւմ տէ պիր Էամէր Էարիւմ վար, օրքատա պօյը Էանաղընտայ պէնիլի օ կիւզէլ Էարիւմ
Շիւմտի տէ կէլիլը պէնիւմ Էարիւմ, օ նազը Էարիւմ, ահ ահ օ կիւզէլ Էարիւմ,
Էօփիւյօր նամէլէրի, Էափըյօր նիւվէլէրի, ազլըմը ալտը ֆիլէրիւմի ալտը օ կիւզէլ Էարիւմ:

ԹԻՒ 535 ՀԻՃԱԶՔԵԱՐ ԿԱԶԵԼ

Քօլաք պանա Բաֆիւլլէրիճնտէն զիւմպիւլ սէնիճն օլտուն,
Կէօսքէր իոււնի զիպաի Բարանֆիլ սէնիճն օլտուն.
Պէն կիւլիւ սէն պիւլպիւլիւ լէամէի հիւսնիճն ահ
Թագսիւմ Էտէլիւմ կիւլ պանա, պիւլպիւլ սէնիճն օլտուն:

ԹԻՒ 535 ԱՏԱԼԱՐ ՍԱՀԻԼԻՆՏԷ

Ատալար սահիլիճնէ պէֆէլէյօրում,
Էարիւմ սէնի սերիէն իսքէյօրում,
Հէր գէւանէր Էերտէ պէֆէլէյօրում,
Պէնի շատ էր շատիկ պաւըն իչիւմ:
Նէրէտէ օ միս կիպի լէլաւլար,
Սարարըպ սօլմատա ֆիրագ տուտագլայ,
Պանա մէսֆան օլուճնա քօփրաֆլար,
Պէնի շատ էր շատիկ պաւըն իչիւմ:
Իքէլ նիւմիւմ հարապ օլտու կիտիյօր,
Կիտիյօր, ահ մէրհամէքսիզ կիտիյօր,
Կէօլլէրիւմտէն գանըր Էաւար ազըյօր,
Պէնի շատ էր շատիկ պաւըն իչիւմ:

ԹԻՒ 536 ԷՆՏԱՄԸՆԸՆ

Էնտամընըն հանալիճի կէօլլէրիճնտէն սիլէմէմ,
Գօլլարընտա նան վէրէլիւմ, պաւըա պիր շէլ տիլէմէմ,
Պանա սէն տէ աճըմագան ֆիւլէր աճըր պիլէմէմ,
Գօլլարընտա նան վէրէլիւմ, պաւըա պիր շէլ տիլէմէմ:

ԹԻՒ 536 ՀԻՒԶԱՄ ԿԱԶԵԼ

Շիւմտէն կէօրի կէօգ Էաւըմ պանա Էնար օլանագ տըր,
Հուճ իլէ պու շէպապէքտէ մէգարըմ օլանագ տըր,
Թապուքը գանըր Բէֆէնիւմ պանա Էօլտաւ օլանագ տըր,
Իզպալը հալաքըմ գարա քօփրագ օլանագ տըր:

ԹԻՒ 537 ԶԻՔԻ ԶԻՔԻ

Կիրտիւմ կիւլիւմ գօնագտա տիր,
Էլի կէօգի Էօլտագտա տիր,
Գըզըլ իւզիւֆ պարմագտա տիր,
Զիֆի չիֆի, չիֆի չիֆի
Զօգ էլլէմէ Էօլտըմ ահը.
Կիրտիւմ կէօրտըմ պաւընտա տիր,
Օն տօլտ օն պէ Էաւընտա տիր,
Սիւրմէ չէֆիւի գաւընտա տիր,
Զիֆի չիֆի չիֆի ...:
Գուրպան օլտըմ գարտաւընտմ,
Էաղմուր ալտը Էօլտաւընտմ
Տալի գանտիլլարըն պաւընտմ,
Զիֆի չիֆի չիֆի...:
Կիրտիւմ կէօրտըմ տամտա Էարտըպ
Մէմէլէրի կիւլէ պարտըպ
Պանա պագար գաւ օյնարտըպ,
Զիֆի չիֆի չիֆի ...:

ԹԻՒ 537 ԿԷԼԻՆԷ ՊԱՔ ԿԷԼԻՆԷ

Կէլիճնէ պագ կէլիճնէ,
Թէլէֆօն ալմը Էլիճնէ,
Նէ շիրիճն շիրիճն տանըւըր,
Գուրպան օլըմ տիլիճնէ:
Գաւըն, կէօգիւճն, շիրիճն սէօգիւճն
Ալտը պէնիւմ նանըմը,
Պէն սանա գուրպան,
Ալ հանըմ հանըմ, պէն սէնի ալըմ,
Էվիմէ ալըմ պու կիճնէ:
Ազ տէվէմ տիւզտէ գալտը,
Նիւֆիւ Թապրիզտէ գալտը.
Օղլանը տէրտ Էօլտիւրտիւ,
Տէրմանը գըզտա գալտը:
Գաւըն, կէօգիւճն Էաւըլն:
Գօլա տիւզտէ պուզ օլըր,
Մէն կէօրիւքսէմ սէօգ օլըր,
Հէր կէլիճն տէ գըզ օլըր,
Կէլիճն տիլի հօւ օլըր:

ԹԻՒ 540 ՆԵՎԱ — ԶԻՖԹԷ ԹԵՂԷԿ ԿԱԶԵԼ

Ֆիմսեի տիրտէն քի ազատ, սուրբանլըզ պու տըր,
Գալար մուկրիք քահրկեան էյլէ, սիւլէյմանլըզ պու տըր,
Կերչի պիր տերտէ պիր քապիպի չարէսագ,
Նամգի կիրիփքար գալպի մահսուն օլ քի լօգմանլըզ տըր:

ԹԻՒ 540 ՀԻՒԶԶԱՄ ՇԱՐՔԸ — Օ ՊԵՅԱԶ ԿԵՐՏԱՆԸՆ

Սէնէնին աըզըլ շուրի տէսի տիր փուսէլէրին,
Օ սէնին կերտանը պէյագընա իւզլէր սուրէյիմ.
Թիքրէսին կէօյսիւնին իւքրիւնտէ իքի կէօզ պէպէյիմ.
Օ սէնին *հւսյլն*:

ԹԻՒ 541 Ա ՊԵՆԻՄ ՊԻՐԻՃԻԿԻՄ

Ա պէնիմ պիրիճիյիմ,
Եանըյօր իւրէնիյիմ, աման,
Էյմասըմ աման,
Պիր տանէմ աման,
Աք օլուրտա տէհիմէզ մի,
Եար օլուրտա էօփմէզ մի,
Նէ տուրուրուն օրտա,
Եագուըն պէնի պուրասա:

ԹԻՒ 541 ՔԻՒՐՏ ԳԸԶԸ

Կէօնիւլէր գօր իլէ ալընմագ,
Գափըը քաֆ քաֆ չալընմագ,
Ազ Եօլունտա քէօքէֆ Եէյէն,
Պապայիկիքլէր սարըլմագ:

ԹԻՒ 542 ՃԻԼՎԵԼԻ ԳԸԶ

Ճիլվէլի գըզըմ փէֆ օյնագ,
Հօփար Եէր տէմ իւրէյի,
Թագարըմ Եարը գօլըմ,
Պէյ Օղլունա կէգէրիմ:
Սէվտալըը, Եօլարտալը,
Պիր պագըջա սիւզէրիմ,
Թագարըմ Եարը գօլըմ,
Պէյ Օղլունա կէգէրիմ:
Զէլֆ ու սէֆա փէֆ Եօք օլուր,
Իլլէ Քեաղըսահմէտէ,
Նէյ, քէման, ուտ չսա սահէնկ,
Շարգը կազլ պէքէլէր,
Էնիլ գէվֆիլի օրուրըյօր,
Հէր պիրի պիր քէօքտէ,
Հալսըն չիփքէ, քիրիք, քէման,
Տիւզ գալմասըն գատէտէ:

Կէլ կիւլիւ կիւլիւ հայրան օլամ,
Կէլ կիւլիւ կիւլիւ գուրպան օլամ:

Քիւրտ կիւզէի նէ տիր պու հալ,
Սանա կիւնէնտիմ պէն պիրագ,
Պէնի ֆագա կիւնէնտիքիմ,
Պաղըրըրըմ ավագ ավագ:

Կէլ կիւլի կիւլի *հւսյլն*:

Գուզու մէլէր չօպան կիւլէր,
Պու տիւնեա քէրսիմէ տէօնէր,
Գըզ հիւնիւնէ մաղրուր օլմա,
Եանան աքէօլէրտէ սէօնէր:

Կէլ կիւլի կիւլի *հւսյլն*:

ԹԻՒ 800 ԷՅ ՖԵԼԷՔ

Էյ Փէլէկ լուքփու ինհամ,
Պէնտէ իհան իսքէրիմ,
Հասրէ իմ, պիչարէ իմ,
Պէն տէ տերման իսքէրիմ:

Սիլլէի գահըը ուզար իլէ պայըլտըմ,
Պիր պայկընըմ.
Պէնտէ ինսան, պէն տա քան ըմ,
Պէն տէ քանան իսքէրիմ:

ԹԻՒ 801 ԳԱՀՎԷ ԵԷՄԷՆՏԷՆ

Եօլա Եօլասըմ սէնի,
Սույա Եօլասըմ սէնի.
Էլլէր սարմասըն սէնի,
Մէվլամ էլիմտէն քուքսուն
Պանա Եօլասըն սէնի:

Գահվէ Եմէնտէն կէլիր,
Պիւպիւլ չիմէնտէն կէլիր,
Ագ քօփուֆ, պէյագ կէրտան,
Զըֆմը Եամամտան կէլիր:

Ագ գօյուն գուզուընա,
Հան գայնար պագըընա,
Մէվլամ սապըլըզ վէրսին,
Եարիմին պանըընա:

Գահվէ Եմէնտէն... *հւսյլն*:

ԹԻՒ 800 ԷՅԵՄ

Էփէմ շիմտի էլլէր սէօզընէ գանըր,
Վէֆասըգտան պէնիմ քանըմ փէֆ Եանըր.
Կէչտի մուհապէրիմ օ պիր գէմանըր,
Վէֆասըգտան պէնիմ քանըմ փէֆ Եանըր:

Եար էլիմտէն կիրտիմ պէն պիր տիարէ,
Ճիլէրիմ խուն օլար՝ Եիւրէյիմ Եարէ,
Հանըմ ֆէտա օլտուն վէֆալը Եարէ,
Վէֆասըգտան պէնիմ քանըմ փէֆ Եանըր:

ԹԻՒ 801 ՏԱՊԱՆՃԱՍԸ ՊԵԼԻՆՏԷ

Հայտէն տէ, տապաննասը պէլիմտէ,
Գարա կէօզլիւմ ճիւմլէ ալէմ տիլիմտէ.
Հայտէն տէ գունտուրանը քէֆ քէֆ պաս,
Գարա կէօզլիւմ իսքէր Եօլտիւր, իսքէր
աս,

Հայտէն տէ, աման աման պէրկամա,
Գարա կէօզլիւմ, գագան գագան վէր
պանա

Հայտէն տէ գունտըրասը մէշիմտէն,
Գարա կէօզլիւմ պէն այրըլտըմ էշիմտէն.
Հայտէն տէ օյնայա Եօրուլտըմ,
Պէն օ Եարին կէօզլէրիմէ վուրուլտըմ.
Հայտէն տէ պուրտուրընտա մահպուըր,
Գարա կէօզլիւմ տէմիրտէն տիր գափուըր:

ԹԻԻ 802 Ա.ՃԱՊԱՅ ՇԷՆ ՄԻ ՍԻՆ

Անապա շէն մի սին, Բէտերին վա՞ր մը,
Նե՞ գատար սէվմիշիմ, հապերին վար մը,
Գոյնուտա պանա տա պիր եերին վար մը,
Նե գատար սէվմիշիմ հապերին վար մը:
Սիւնե եօգ կեօգիւմտէն սրգան եաւըմը,
Ղուրպէրտէ ղայիպ էրտիմ պէն եօլտա-
երմը,
Կէօյսիւնուն իւրփիւնէ գօյսամ պաւըմը,
Նե գատար եօրկուրմ հապերին վա՞ր մը:

Ա.ՔԻՂԻԱ ՓՈՒԼՕՍ

ԹԻԻ 803 ԳԻԻՍՏԻԻՄ ՍԱՆԱ

Քիւստիւմ սանա է՛յ տիլ, նափիլէ
Ելվարմա, պարբումա,
Ճանըն ֆիմ իլէ իւրէրսէ կէօրիււ,
Կայրը պէն գարբումա.
Հատարն պիլիբիմ, սէն կիպի կատար իլէ
Սարբումա.
Ձէֆ գօլլարընը քնափիւր, սէն կիպի
Նամէրտ իլէ սարբումա:

ԹԻԻ 802 ՆԻՀԱՎԷՆՏ ԿԱԶԷԼ

Կիւզէլիմ բուրնա գիւփիւն կիւնէ պանա
էրմէյօր,
Պանա հէր լաիգէ հայալըն էլէմի կամ
վէրիյօր
Սանա հասրէր, պանա ֆիրքաբ
Պու կիւն էլվաի կիտիյօր,
Քէտէր էրմէ կիւզէլիմ,
Սանա մէֆրուն օլան արբըգ կիտիյօր:

Մ. ՏՈՒԶՃԵԱՆ

ԹԻԻ 803 ԵԱՐՏԷ՞ ՄԻ

Եարտէ՞ մի, աղեարտէ՞ մի նիւրմի
գուտար,
Սէօյլէ է՛յ տիլ կիզիլ, նազը պէօյլէ
ֆէրեարըն նէ՞ տիր-
Մէյտէ՞ մի, սափիւտէ՞ մի, մտրպտա՞ մը,
սուչ ֆիմտէ՞ տիր,
Սէօյլէ է՛յ տիլ, կիզիլ, նազը պէօյլէ
ֆէրեարըն նէ՞ տիր:

ԹԻԻ 804 ՏՂՂՐՈՒ ՍԷՅԼԷ

Տղղրու սէօյլէ պէպէլիմ,
Սէվէրմիսին պէնի,
Քէօր օլաւը կէօգիւրի,
Ձըլտըրսը պէնի:
Շամիրսւմ սէնին իչին
Եօլտէ՞ մի տերսին,
Նիչի՞ն աղեարա պագըպ
Պէնի իւզէրսին:
Եէնի եէնի մօտալար,
Շիմտիֆի սէլտալար-
Աղարար, պայըլըլար,
Փէֆ չափուֆ ունուտըլար.
Աղեարը պուլուրար:
Տիւն կիւնէ Օսման Պէյտէ,
Օ Եանընտաֆի մատամ
Փէֆ իւզտու պէնի.
Շագըր Եագըր Եագտըգնա,
Պիրա գատէիլէրի,
Վէլֆէնէ օգուլըրտը
Պէյլիմին կէօգիւրի:
Եէնի եէնի... Ե. Ս. ՅԷ:

ԹԻԻ 805 ԵՆՆԻ ԷԿԻՆ ՀԱՎԱՍՐ

Եէնի գուրպաղար էօրէր կէօլլէրտէ,
Գըրըլտը գանտըմ, գալտըմ կարիպ
չէօլլէրտէ:
Էկիմին արտընտան ագան Մուրատ տըր,
Աղամըն պիմտիկի տէմիր գըր աք տըր-
Սիլայա կիբմէսի, օտա մուրատ տըր:
Սապախտան չըգտըմ ֆի կիւնէ փարլայօր,
Աղամ աքը չէֆիււ, քէրֆիսինի պաւա-
յօր.
Եիւզիւնէ պագտըմ ֆի եաման աղարար,
Թէգ կիլ ապամ քէգ կիլ, օլմա մուհան-
նէր:

ԹԻԻ 804 ԵՆՆԻ ԿԻՎԷԼԻՃԻՆ

Պէնի սէվմէգ պիլիյօրըմ,
Պիլէ պիլէ սէվիյօրըմ-
Կիւնէ կիւնտիւզ կէօգ եաւարըմ,
Սէնին իչին տէօֆիւյօրըմ-
Պէնիմ կիւզէլ կիւզէրնիւմ
Տուտու տուտու տուտու տիլիւմ-
Գարտան պէյազ տըր կէրտանը,
Թօմպուլ քօմպուլ տըր հէր եանը:
Սէվտիմ ամմա սէվիլմէտիմ,
Սէվտառան ալա կիւզէրտիմ,
Պու ֆան պանա հարամ օլտուն,
Օ Եարիմ Ալլախտան պուլտուն-
Պէնիմ կիւզէլ... Ե. Ս. ՅԷ:

ԹԻԻ 805 ԷՐԶԻՆԿԵԱՆՏԱ

Էրզինկեանտա պիր գոււ վար,
Գանտընտա կիւմիււ վար-
Կիբտի Եարիմ կէլմէտի,
Էլպէր օնտա պիր իւ վար:

Օ՞ տաղար, տաղար, տաղար,
Սիլատա եարիւ տաղար:
Աղամա եարիւմ, աղամա,
Պաւընա գարա պաղամա:

Էրզինկեանտան, Քեմախտան,
Եար կէլիւր օյնամագտան-
Էլիւտէ պիր տէֆ՝ չաւըյօր,
Եօրըլտը օյնամագտան:

Օ՞ տաղար Ե. Ս. ՅԷ:

Ելմէնիմին ունարը,
Ձըգամամ եօգոււլարը-
Սէլամ էտին եարիւմէ,
Ետի տաղըն գոււլարը:

Օ՞ տաղար Ե. Ս. ՅԷ:

«Ազգային գրադարան»

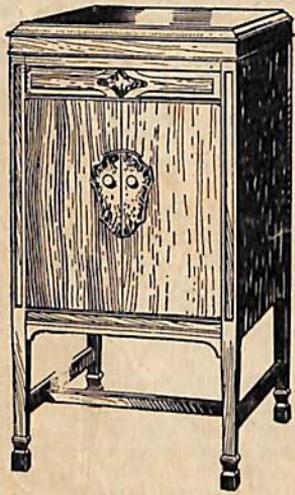
NL0364313

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԵՒ ՖՕՆՕԿՐԱՓՑԸ

Ֆոնօկրափը երաժշտական այն գործիքն է, որուն շնորհիւ կարելի եղած է ապրեցնել հայրենի երգերն ու անոնց քաղցր յիշատակները: Ֆոնօկրափին շնորհիւ յիշողութեանդ մէջ միշտ վառ եւ կենդանի պիտի մնան հայրենի երկրիդ պատկերը, անոր ժողովրդական երգիչներուն դիմագծութիւնը եւ իւրաքանչիւր վանկը բոլոր այն երգերուն, որոնք քու մանկութիւնդ օրօրեցին եւ երիտասարդութիւնդ խանդավառեցին:

Տանդ անհրաժեշտ մէկ առարկան, հիւրանոցիդ գեղեցիկ մէկ զարդը թող ըլլայ ֆոնօկրափը եւ հատ մը ունեցիր անկէ, ներշնչուելու համար գեղարուեստի ան-

գուգական մէկ նիւղին, երաժշտութեան վայելիքներէն:

Ֆոնօկրափը երաժշտութեան կենդանի հաղորդիչն է, որուն շնորհիւ կրնաս ամէն ատեն տանդ մէջ, քովդ ունենալ ոչ միայն քեզի ազգակից, այլ եւ ուրիշ ազգերու պատկանող եւ հռչակ ու շնորհք ունեցող բոլոր երգիչներն ու երգչուհիները: Ֆոնօկրափի շնորհիւ լեռած արուեստագէտներն իսկ պիտի խօսի քեզի հետ իրենց երգերու քաղցրահունչ լեզուով: